

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

Nuuk, 16. april 2013

Inatsisartut Suleriaasianni § 37 naapertorlugu matumuuna Naalakkersuisunut imaattunik apeqquteqaateqarpunga:

(Inatsisartuni ilaasortaq Maliina Abelsen, Inuit Ataqatigiit)

Apeqqutit:

1. Qaqugu Naalakkersuisut aatsitassarsiornermi akitsuusersuineramik inatsisit atuuttut aqqutigalugit inatsimmik allannguutissamik saqqummiussiniarpat?
2. Inatsisit atuutereersut sorliit atorneqarniarpat? Akileraartarnermut inatsit atorniarneqarpat, imak paasineqassava aatsitassat tamarmik nunatsinniittut taamatut tunisassiornermi akitsuuserniarneqartut?
3. Aatsitassarsiortunut misissuinissamik akuersissuteqareersunut Inatsisit atuuttut unioqqutitsinneqassappat akitsuusersuineq atuuttussanngortinneqassagaluarpap? Tassami Aatsitassarsiornermi inatsit tunngavigalugu nalinginnaasuuvoq tunisassiornermi akitsuusiiniarluni allannguisoqassappat siumungaaq nalunaarutigineqareertarnissaat. Taamaappat ilimagineqarsinnaava allannguinerit ilumut inatsisinik tunngaveqarnerat suliffeqarfinit eqqartuussinikkut misilinneqarniassasut taarsiiffigeqqusineramik imalinnik?
4. Akitsuusersuineq nutaaq Aatsitassarsiornermi periutsip 2014-imi allanngortittussaq sioqqullugu eqqunniarneqarpa?
5. Naalakkersuisut naapertuussoraat akitsuusersuinerami allannguinnissaq, tamakkiisumik aatsitassarsiornermi periutsip 2010/2011 tikillugu atuuttussatut partiinit tamanit isumaqatigineqartup allanngornissaanut piareersaasiortoqarsimanngikkaluartoq?
6. Naalakkersuisut tunisassiornermi akitsuusersuinerami ilisimasat nunani tamalaani ilisimaneqartut atussamaarpaat?
7. Taamaassimappat, Naalakkersuisut atussamaarpaat Naalakkersuisuusimasut siunnersuutigisaat, tassalu ilisimasallit nunani tamalaaneersut ingerlaavartumik siunnersuisussat qanoq periuseqaraanni nunarput annerpaamik pissarsisinnaanersoq aatsitassarsiornerup iluani? Ilisimasallit partiinit tamanit malinnaaffigineqarsinnaasut?
8. Taamaassanngippat, qanoq iliuuseqarluni Naalakkersuisut nunani tamalaani ilisimasat ingerlaavartumik atorniarpaat, qanorlu partiit tamaasa ilisimatittarnissaat isumaginiarneqarpa?

9. Naalakkersuisut nunami isumaqatigiissutaasumik aatsitassarsiornermi akitsuusiisarnermi periusissaqarnissaa ajunngitsutut isigaat? Naalakkersuisut aalajangersimasunik patajaatsumillu sinaakusiinissaq, ingammik nunatta aatsitassarsorfittut inissisimanginnerani ajunngitsutut isigaat?
10. Naalakkersuisut aatsitassarsiortut tunisassiornermi akitsuusiinernerup ilusilersornissaanut peqataatinniarpaat? Taamaassimappallu qanoq?
11. Naalakkersuisooqatigiinnermut isumaqatigiissummi allaqqasoq: "Aatsitassarsiornikut piaanissamik pilersaarutit suliniutillu angisuut aallarperiaannaat isumaqatigiissutareersut malillugit piviusunngortinneqassapput" qanoq tamanna paasineqassava? Imaappa London Miningip misissuinissaminnut akuersissutaanni aalajangersareersimasut allanngortinneqassasut, imaluunniit isumaqatigiissutaareersut malillugit ingerlanneqassasut? Allatut oqaatigalugu, London Mining Isuani suliniummi akiliisinnegartassasoq "akitsuusiinikkut, akitsuusiineq nunarsuarmi akiusut tunngavigalugit aalajangersarneqartoq?
12. Naalakkersuisunngortitsineri isumaqatigiissummi allaqqavoq Aatsitassarsiornermi nakkutilliisoqarfimmik pilersitsisoqassasoq. Nakkutilliisoqarfiup suna suliarissavaa, qaqugulu pilersinneqassava?
13. Sunik tunngavilersuuteqarluni Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik Naalakkersuisoqarfinngortinniarneqarpa? Suut iluaqutaassappat?
14. Akileraartarnermut inatsiserisarput inukitsunnguunitsinnut inuussutissarsiutitigullu aaqquissuusaanitsinnut naleqqussagaavoq. Suliniutit angisuut maanna inatsisaa-sumut oqimaaqisumik angusaqartitsinialertussaassaaq. Qanoq iliorlutik Naalakkersuisut akileraartarnermut inatsit inuussutissarsiutit akileraartarnerannut toqqaannartumik arlalinnik aalajangersaaffiginninnissaa nalimmassarniarpaat? Naalakkersuisooqatigiissimasut immikkut ilisimasallit nunani tamalaaneersut siunnersuuteqartartussat innersuussutigisimavaat.
15. Qanoq iliuuseqarlutik akitsuusiisoqarpat akitsuusiisoqanngikkaluarpalluunniit, Naalakkersuisut allaffissornerput piginnaanngorsarniarpaat, suliffeqarfiit akileraartissaminnik akiliisarnissat qulakkeerniarlugu kiisalu iluanaarutitik nunanut allanut nussuinnginnissap pinaveersaartinnissaa eqqarsatigalugu.
16. Naalakkersuisooqatigiit nalunaarutigereerpaat Sulianut angisuunut inatsit Inatsisartuni suliarineqaqqissasoq kiisalu akitsuusiisarnissaq inatsisiliunneqassasoq aatsitassarsiornissamut qinnuteqaatinut akuersinissanut isumminnginnermi, taamaamallu paaserusuppara Naalakkersuisut piffissalersuineq eqqarsaatigalugu qanoq takorluugaqarnersut. Oaqugu suliniutit angisuut pillugit inatsit kiisalu tunisassiornermi akitsuusiinissamut inatsit Inatsisartuni suliarineqaqqissappat kiisalu suliniutinut angisuunut tunngatillugu Folketingemi suliareqqiinissaq qaqugu pissasoq ilimagineqarpa?

Tunngavilersuut:

Nunatsinni inuussutissarsiutinik nutaanik pilersitsisoqarnissaa pisariaqartinneqarpoq, aningaasaqarneq pitsaasoq ataavartorlu qulakkeerneqassappat. Ullumi aalisarnermit pisariaqartitsisuulluinnarpugut. Qangaaniillu pisuussutitsinnut uumassuseqanngitsunut isumalluortoqartarsimavoq. Aallartissavittoqarsimangilarli immitsinnut nunatut aatsitasarsiorfittut taasinnaanitsinnut tunngaviliisumik. Inuussutissarsiutinik nutaanik pilersitsinissaq pisariaqarluinnalernikuuvoq. Ukiorpassuarni partiit tamat akornanni aatsitassarsiornermut periusissamik isumaqatigiittoqarsimavoq. Kingullermik 2009-mi partiit tamat aatsitassarsiornermut inatsit akuersaarpaat periusissarlu aamma akueralugu. Aastitassat pillugit periusissaq 2014-imi nutarterneqartussaassaaq, kisianni 2010-2011-imi aatsitassarsiornermi akileraaruseriaasissaq pillugu isumaqatigiinngittoqalerpoq.

Isumaqatigiinngissutaasoq oqallinnermi aammalu marstip 12-ani Inatsisartunut qinersinissamut qineqqusaarnermi initusimavoq. Ajornakusoorsimavorlu akissutissarsissallugu suna qanorlu akitsuusersuinissaq allanngortissanersoq. Eqqaaneqarnikuuvoq aatsitassat tamaasa isertitat qulerarterutaanik akitsuusersorneqalissasut. Paatsiveerusimaarnarsisimavoq naalakkersuisooqatigiit Naalakkersuisullu qanorpiaq aatsitassarsiornerup akileraaruserniarneranut tunngatillugu isumaqarnerisut qanorlu pisuussutit uumaatsut piiarneqarnissaat eqqarsaatigalugu tamakkiinerusumik isumaqarnerisut.

Amerlanerpaat isumaqarunarput nunami suut kissaatigineqarnerisut pillugit ilisimasaqannginneq toqqaannartumillu paasissutissiinnginneq aningaasaleerusussusermut ajoqutaasut, nunami sumiluunniit nunaqaraluaaraanni. Naalakkersuisooqatigiinniarluni isumaqatigiisummi sunik iliuuseqartoqarniarnera aamma takujuminaappoq.

Naalakkersuisooqatigiit aatsitassarsiorneq pillugu naalakkersuinikkut anguniagaat paatsiveqanngilluinnarnerat apeqquteqaateqarninnut tunngavigaara. Inuit Ataqatigiinnut pingaaruteqarpoq aalajangiinerit pitsaasumik ilisimasaqarnermillu tunngaveqarnissaat, tamannami massakut pisut taamaanneranik ersiutissaqanngilaq. Ernumanarpoq ingammik eqqarsaatigalugu inuussutissarsiummik nutaamik aallartisartumik pisariaqartitsisoqarmat, naalakkersuinikkullu anguniakkanik patajaatsunik ersarissunillu pisariaqartitsisoqarluni.

Naalakkersuisuts ullut suliffiusut qaangiutsinnagit akinissaat qilanaaraara.